Juvan Syödään yhdessä - tilaisuudet ja osallistujapalaute

Ikäruoka 2.0 -hanke
Juvan Ikäruoka-kehittämisyhteistyö
Yhteisöllisen ruokailun kokeilut 2021

Ikäruoka 2.0 -hanke | xamk.fi/ikaruoka | Hanke saa sosiaali- ja terveysministeriön myöntämää valtionavustusta terveyden edistämisen määrärahasta.

Gery jamk Jyväskylän ammattikorkeakoulu XAMK Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Tausta

Juvan Ikäruoka-kehittämisyhteistyön
vaihteet ja tavoitteet

Juvan Ikäruoka-kehittämisyhteistyön vaiheet

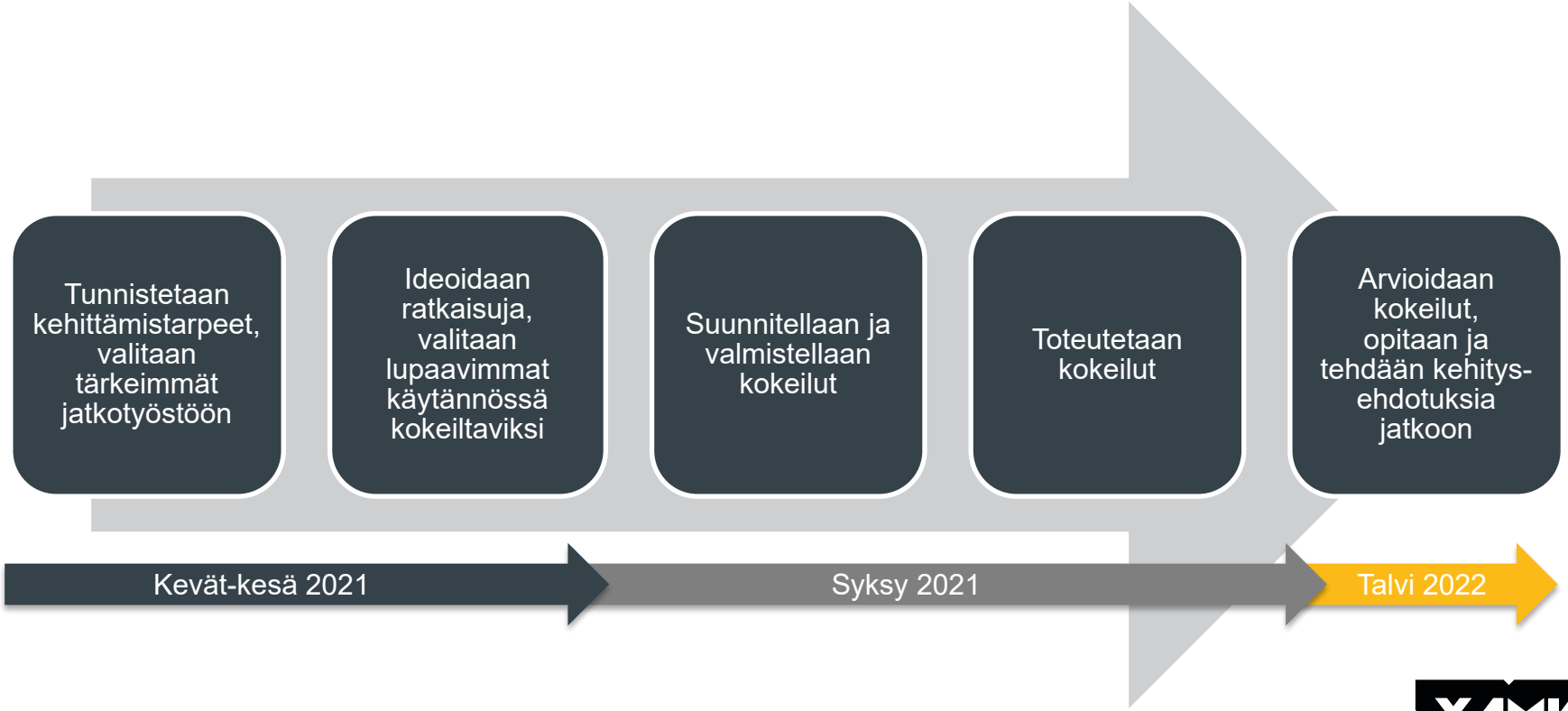

Monitoimijainen kehittämisryhmä

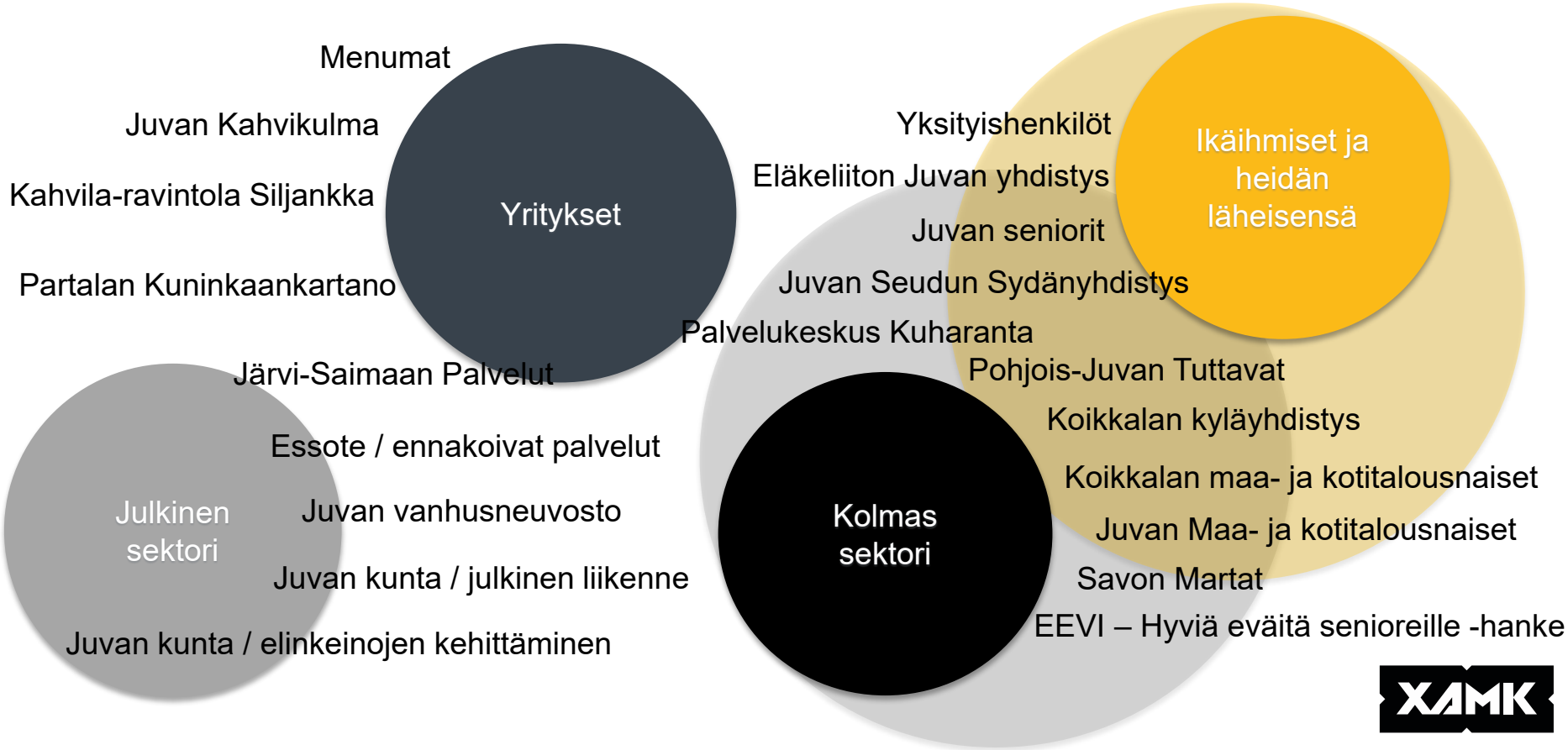

TAVOITTEET

Kotona asuville ikäihmisille on tarjolla hyvää syömistä tukevia palveluita omalla asuinalueella.

Ruokapalvelut edistävät yhteisöllisyyttä ja toimintakykyä.

Laadukkaita
Monipuolisesti tarjolla
Erilaisia vaihtoehtoja
Käyttäjälähtöisiä
Tarvittavia ja toivottuja
Kiinnostavia
Sopivan hintaisia
Saavutettavia

Ideointityöpaja Partalan Kuninkaankartanossa 15.6.2021. Kuva: Niina Rantakari

Ikäruoka-kehittämisyhteistyön tavoitteena on ollut löytää myös toimivia yhteistyön tapoja, jotta ruokaan liittyvien palvelujen monitoimijainen, asiakaslähtöinen ja ikäystävällinen kehittäminen jatkuu Juvalla myös kokeilujen jälkeen.

Syödään yhdessä -tilaisuudet

Juvan Ikäruoka-kokeilut syksyllä 2021

Syödään yhdessä Juvalla

- **Ti 2.11.2021 Juvan Kahvikulma** (ilmoitus)
  Tietoisku ikäihmisten hyvinvointia tukevan ruokailun kulmakivistä ja ateriapalvelusetelin mahdollisuuksista, Anne Puntanen, Essote & ruokailu Kahvikulman lounaspöydästä

- **Ke 10.11.2021 Vuorenmaan seurakuntakoti, Tuttavan Tupa** (ilmoitus)
  Tutustuminen Menumat-ateriapalveluun ja -automaattiin, Kati Nousiainen, Menumat Oy & kotiruokalounas Menumat-ateriapalvelun valikoimasta, järjestäjänä Pohjois-Juvan Tuttavat ry ja Juvan Maa- ja kotitalousnaiset ry

- **Ma 15.11.2021 Palvelukeskus Kuharanta** (ilmoitus)
  Yhdessä ruokailua ja jutustelua Kuharannan lounaan merkeissä

- **To 25.11.2021 Kahvila-ravintola Siljankka** (ilmoitus)
  Yhdessäoloa, seurustelua ja maukasta kotiruokaa Siljankan lounaspöydästä

- **To 2.12.2021 Koikkalan kylätalo** (ilmoitus)
  Yhteisruokailu ja seurustelua Koikkalan kyläyhdistyksen ja maa- ja kotitalousnaisten laittaman lounaan ääressä, yhteistyökumppanina Juvakodin keittiö, Järvi-Saimaan Palvelut Oy

Ruokapalveluiden toteutus neljällä tavalla

1) **Lounasravintoloissa:** yhteisruokailu päivän lounastarjonnasta (buffet) kiireisimmän ajan jälkeen klo 13 alkaen, ei erillistä tilaa tilaisuudelle

2) **Palvelukeskuksessa**: päivän lounas linjastosta tarjoiltuna palvelukeskuksen asukkaiden lounasjakelun jälkeen klo 11.15 alkaen, järjestetty erillinen ruokailutila tilaisuuden osallistujille

3) **Osin tilattu ateriapalvelu yhdistystapaamisessa**:
pääruoka Menumat-ateriapalvelun valikoimasta (pakaste, 2 kg:n suurpakkaukset), lisäkkeiden valmistus ja aterian tarjoilu yhdistysten talkoovoimin,
tilaisuuden toteutus yhdistyksen säännöllisen tapaamisen yhteydessä

4) **Yhteisruokailutilaisuus yhdistysten talkootyönä + yhteistyökumppanin lahjoitus:**
ruokapalvelun toteutus pääosin yhdistysten talkootyönä, osa pääruoasta saatu yhteistyökumppanilta lämmitysvalmiina, toteutus erillisenä tilaisuutena kylän yhteisessä kokoontumistilassa

Syödään yhdessä -tilaisuuksien tunnelmia Koikkalasta, Tuttavan Tuvalta, Siljankasta ja Kuharannasta

Kuvat: Niina Rantakari ja Riitta Tuikkanen

Syödään yhdessä -tilaisuuksien osallistujapalaute

Yhteenveto lomakekyselyn tuloksia

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu
South-Eastern Finland University of Applied Sciences
www.xamk.fi

Palautekyselyn vastaajat

Osallistujat

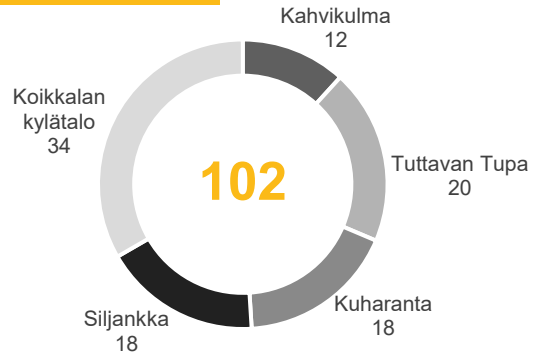

- Juvan viiteen Syödään yhdessä -tilaisuuteen osallistui yhteensä yli 100 henkilöä.
- 82 % osallistujista vastasi palautekyselyyn.
- 64 % vastaajista oli naisia.
- Suurin ikäryhmä (31 % vastaajista) oli 75–79-vuotiaita.

Vastaajat

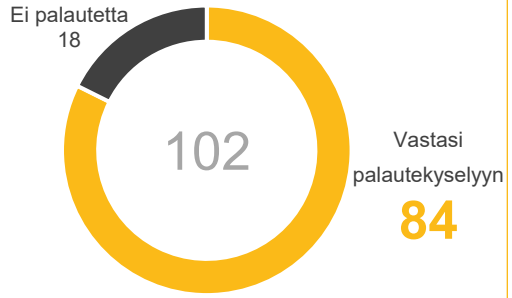

Sukupuoli

54

30

Ikäryhmä

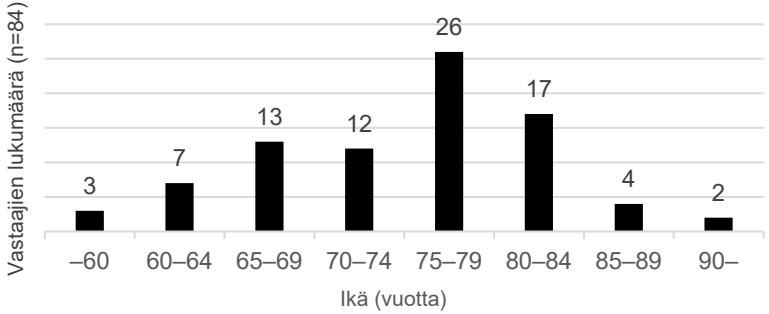

Asuinpaikka ja saapuminen yhteisruokailuihin

Asuinpaikka Juvalla

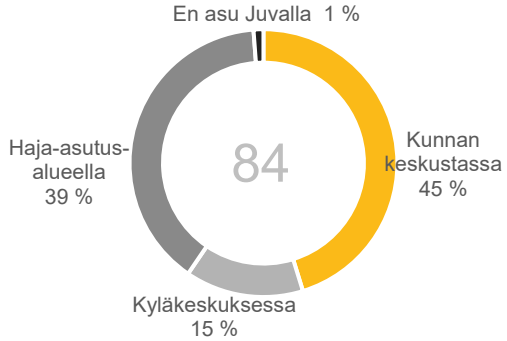

- Palautekyselyyn vastanneet asuivat Juvalla.
- 60 % asui kunta- tai kyläkeskuksessa.
- 68 % saapui omalla autolla tai toisen kyydissä. Kukaan ei käyttänyt julkista liikennettä.
- Yli kolmannes vastaajista oli valmis kulkemaan alle 2 km osallistuakseen yhteisölliseen ruokailuun.

Saapuminen tilaisuuteen

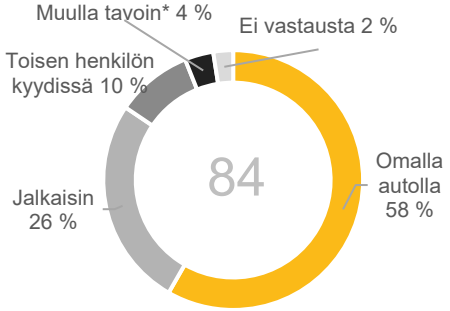

** Rollaattori, potku- tai polkupyörä, asun talossa*

Matka, jonka olisi valmis kulkemaan yhteisruokailuun

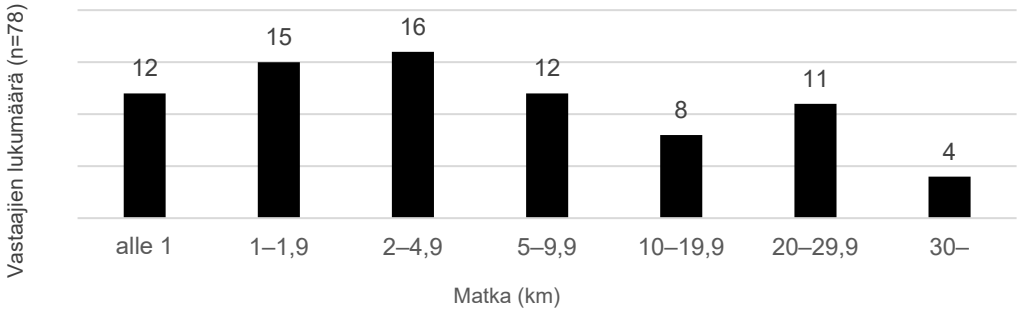

Talouden koko ja ruokailu kodin ulkopuolella

- Reilu kolmannes vastaajista asui yksin, muut kahden henkilön taloudessa.
- Lähes kaikki olivat ruokailleet ainakin silloin tällöin kodin ulkopuolella ennen koronapandemiaa.
- Vähintään kerran viikossa kodin ulkopuolella oli ruokaillut 17 % (n=14) vastaajista.
- Kuukausittain 1–3 kertaa ulkona kävi syömässä 44 % (n= 26).
- Harvemmin kuin kerran kuukaudessa kodin ulkopuolella ruokaili 38 % (n=31) vastaajista.

Talouden koko

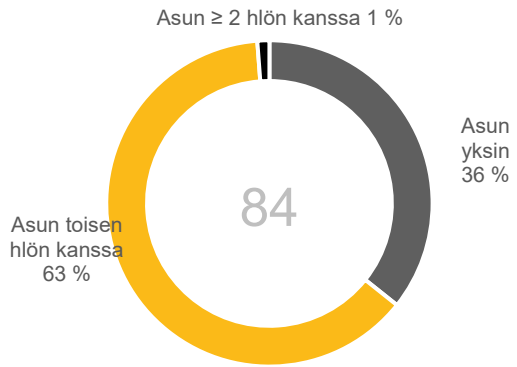

Ruokailu kodin ulkopuolella*

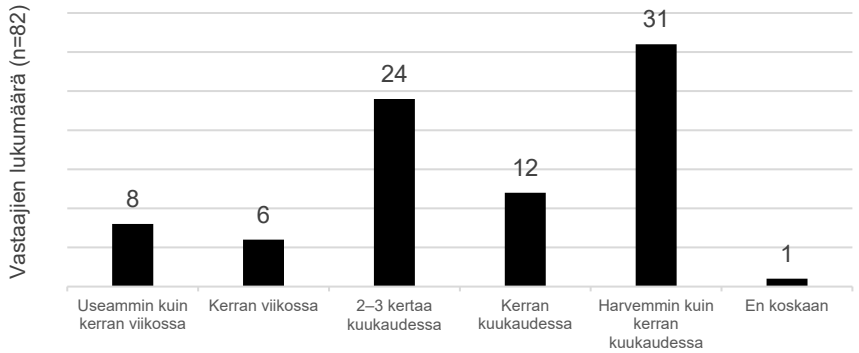

** Kysyttiin tilannetta ennen koronapandemia.*

Verkostot ja tiedon saanti tilaisuudesta

Jäsenyys yhdistyksissä

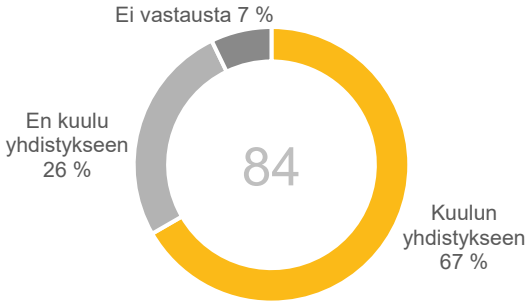

- Jäsenyyksiä monipuolisesti eri yhdistyksissä:
  - Eläkeliiton paikallisyhdistys
  - Kansallisen senioriliiton paikallisyhdistys
  - Eläkkeensaajien liiton paikallisyhdistys
  - Maa- ja kotitalousnaisten yhdistys
  - Martta-yhdistys
  - Juvan Reuma- ja Tulesyhdistys ry
  - Suomen Nivelyhdistys ry, Juvan nivelpiiri
  - Juvan Seudun Sydänyhdistys ry
  - Pohjois-Juvan Tuttavat ry
  - Lisäksi eri metsästysseuroissa, kylä- ja kulttuuriyhdistyksissä

Miten sait tietää tilaisuudesta?

- Selvästi tärkein tiedotuskanava oli Juvan Lehti.
- 38 % vastaajista oli löytänyt tiedon tilaisuudesta paikallislehdestä.

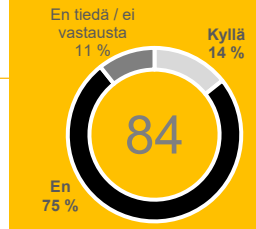

Kokemuksia Syödään yhdessä -tilaisuuksista 1/3

Tulokset ovat yhteenveto kaikkien viiden Juvan Syödään yhdessä -tilaisuuksien palautekyselyistä.

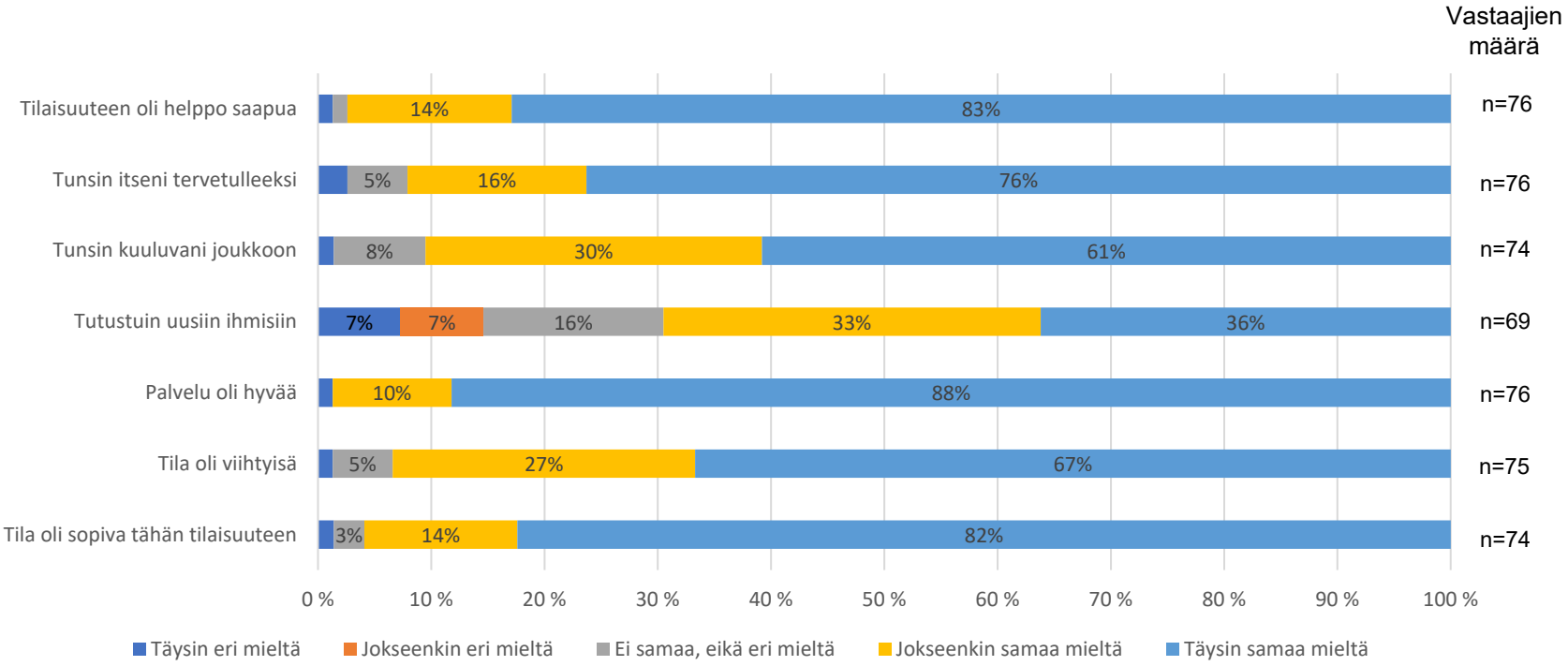

Kokemuksia Syödään yhdessä -tilaisuuksista 2/3

Tulokset ovat yhteenveto kaikkien viiden Juvan Syödään yhdessä -tilaisuuksien palautekyselyistä.

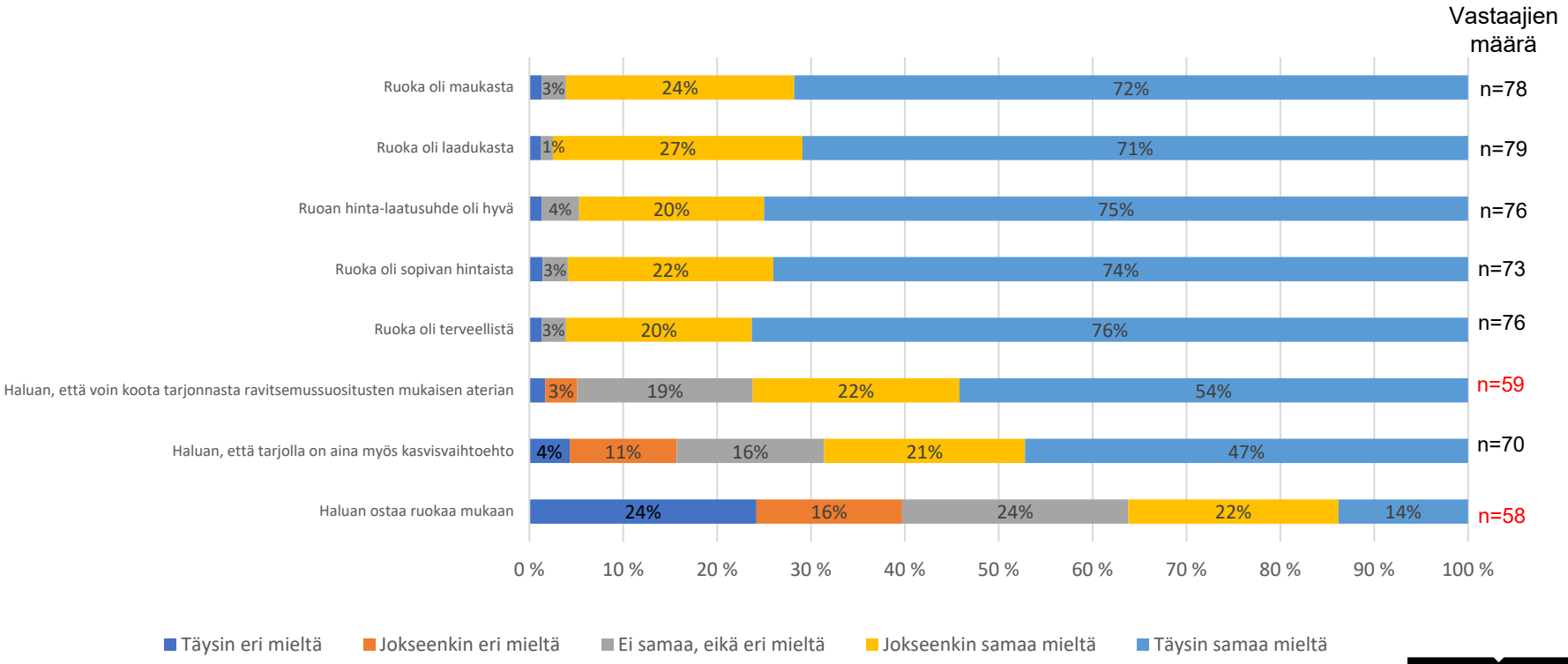

Kokemuksia Syödään yhdessä -tilaisuuksista 3/3

Tulokset ovat yhteenveto kaikkien viiden Juvan Syödään yhdessä -tilaisuuksien palautekyselyistä.

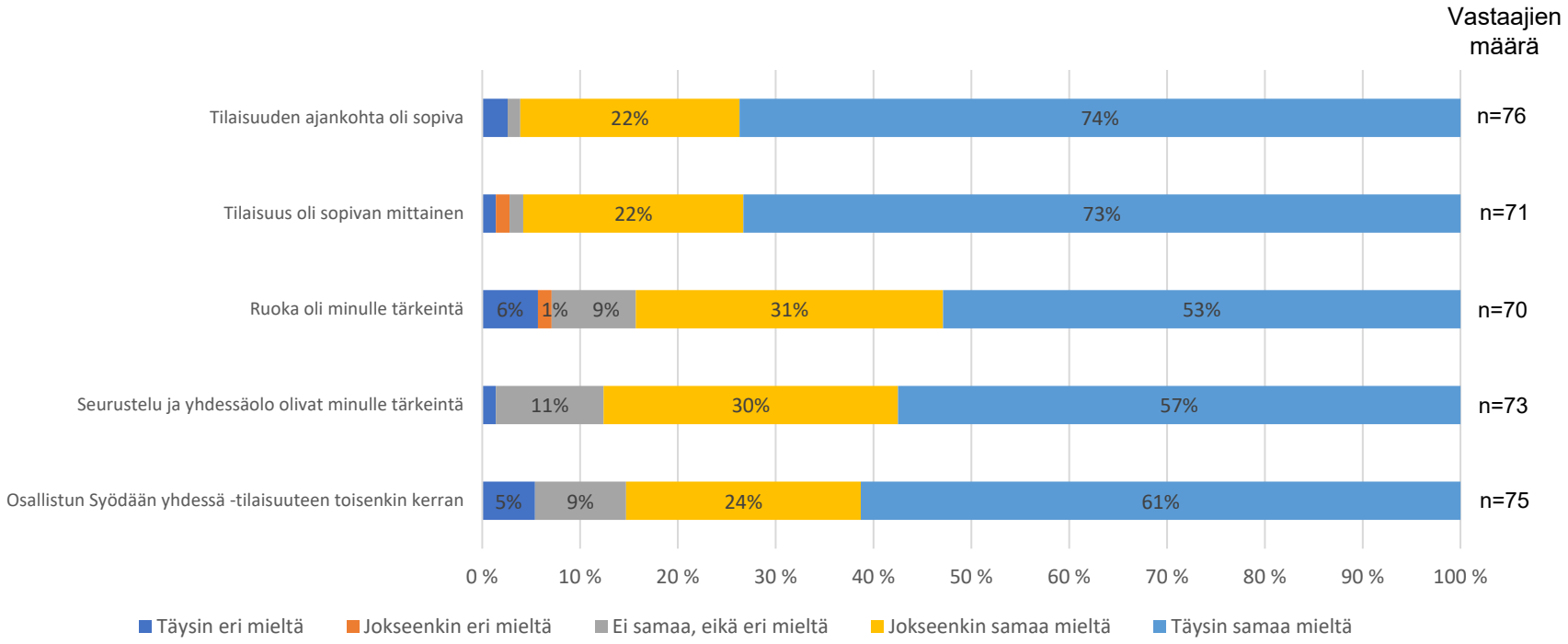

Kuinka todennäköisesti suosittelisit?

Suurin osa vastaajista oli tyytyväisiä Syödään yhdessä -tilaisuuteen. 75 % vastaajista suosittelisi sitä ystävilleen tai läheisilleen.

Vastaajia
72 hlö

Kuinka todennäköisesti suosittelisit Syödään yhdessä tilaisuutta ystävillesi tai läheisillesi?

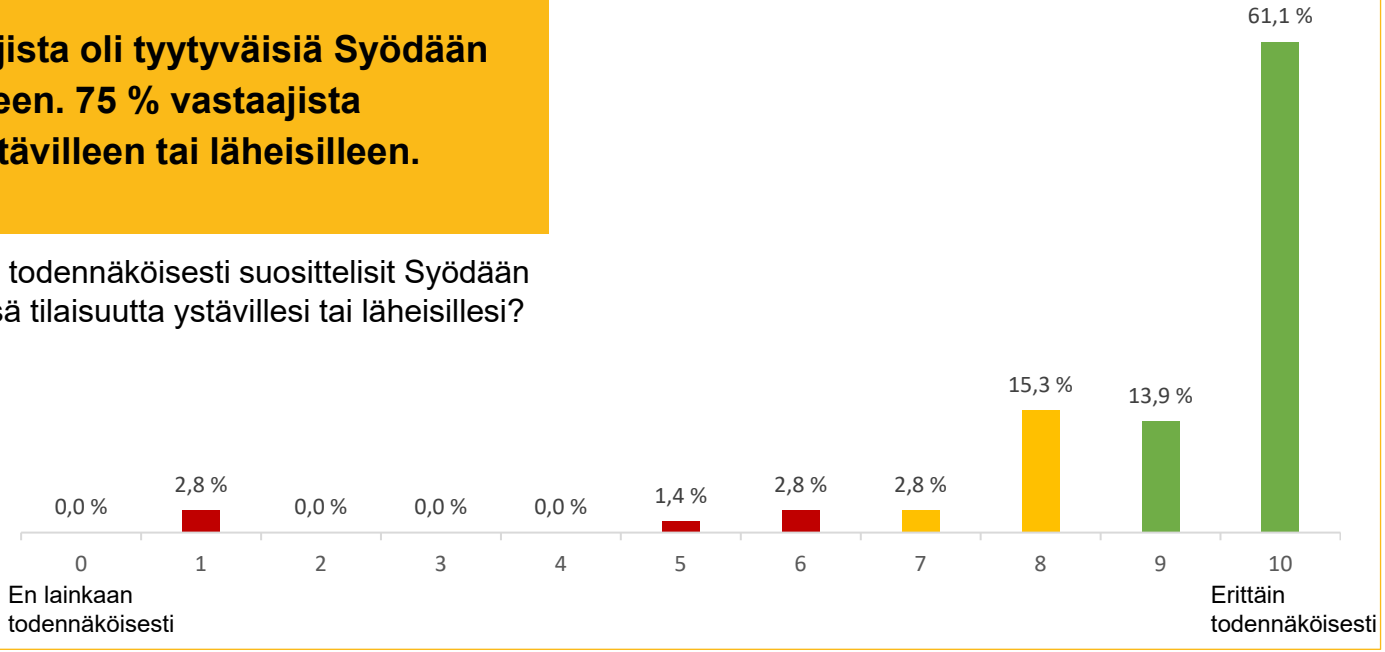

Avoin palaute. Mikä oli parasta?

Parasta

- Tilaisuus kokonaisuutena
- Hyvä, monipuolinen ruoka
- Yhdessäolo, yhdessä ruokaileminen
- Toisten tapaaminen, seurustelu

Hyvä idea kaikenkaikkiaan!

Kaikki oli kohdallaan

Kaikki oli oikein hyvin ja hyvää.

Kaikki oli mieleistä ja hyvää.

Saada olla toisten seurassa!

Tuttavien tapaaminen.

Hyvä ruoka

Ruoka oli hyvää

Monipuolinen ruoka tarjolla

Yhdessä syöminen ja seurustelu.

Yhdessäolo oli mukavaa pitkästä aikaa

Kaikki oli hyvää ja viihtyisä olo.

Kokemus ja ruoka oli todella hyvää. Suuri kiitos ruoasta! Emännille Kiitos!

Avoin palaute. Kehittämistoiveita jatkoon?

Toiveet & kehittämistarpeet

- Enemmän ja selkeämpää tiedottamista
- Ruokailun lisäksi ohjelmaa
- Ruokailun yhteydessä järjestöille kokoontumismahdollisuus omassa tilassa
- Tukea toisiin ihmisiin tutustumiseen
- Keitto ateriavaihtoehtona, aina jälkiruokakahvi
- Ruokien nimet esillä, esillepano väljempi
- Tapahtuma iltapäiväaikaan

Ymmärrettävä tiedotus.

Huumoria, ehkä musiikkia ☺, Lasten esityksiä

Kivaa musiikkia!

Esimerkkinä. Eläkeliiton soittoporukka soittamassa. Ja laulamassa.

Keittovaihtoehto olisi hyvä, koska itse en yleensä syö lounasta

Olisi kiva tutustua enemmän ihmisiin

Nostoja osallistuja-palautteesta

Hyvin onnistuneita tilaisuuksia

- Kokeiluina järjestetyt Juvan Syödään yhdessä -tilaisuudet onnistuivat hyvin. Tilaisuuksien osallistujamäärä ylitti odotukset.
- Palautteen perusteella osallistujat olivat hyvin tyytyväisiä tilaisuuksien toteutukseen.
- 61 % vastaajista kertoi osallistuvasta toisenkin kerran, ja 75 % suosittelisi tilaisuutta todennäköisesti ystävälle tai läheiselle

XAMK

Moni asia toteutuksessa jo kohdallaan

Nostoja osallistuja-palautteesta

- Ilmoitus Juvan Lehdessä oli tuonut monet paikalle (38 % vastaajista). Muita tärkeitä tiedon lähteitä olivat omat verkostot, kuten yhdistys-tapaamiset ja ystävät sekä ilmoitustaulut.
- Tilaisuuksien on hyvä olla lähellä kotia. Niihin kuljettiin tyypillisesti jalan tai lyhyehkö matka omalla autolla.
- Tilaisuuksien ajankohta ja kesto oli enemmistölle sopiva.
- Tilaisuudet tavoittivat myös yksin asuvia (36 % vastaajista).
- Mukaan oli lähtenyt runsaasti (52 % vastaajista) myös henkilöitä, jotka ruokailivat kodin ulkopuolella enintään kerran kuukaudessa tai harvemmin.

XAMK

Toivomuksena hyvää ruokaa ja seuraa

Nostoja osallistuja-palautteesta

- Ruokaa pidettiin maukkaana, laadukkaana, terveellisenä ja sopivan hintaisena.
- Halukkuudesta saada ravitsemussuositusten mukainen ateria tai kasvisvaihtoehto ilmoitti noin puolet vastaajista.
- Mahdollisuus ostaa ruokaa mukaan oli vain pienelle joukolle merkittävä.
- Suurin osa tunsi itsensä tervetulleeksi tilaisuuteen. Yhteenkuuluvuuden tunteen rakentamiseen voi kuitenkin vielä panostaa. Uusiin ihmisiin tutustumiseen tarvitaan ja toivotaan tukea.
- Ruoan lisäksi seurustelu ja yhdessäolo olivat osallistujille tärkeitä.

XAMK

Ikäruoka-kehittämisyhteistyö talvella 2022

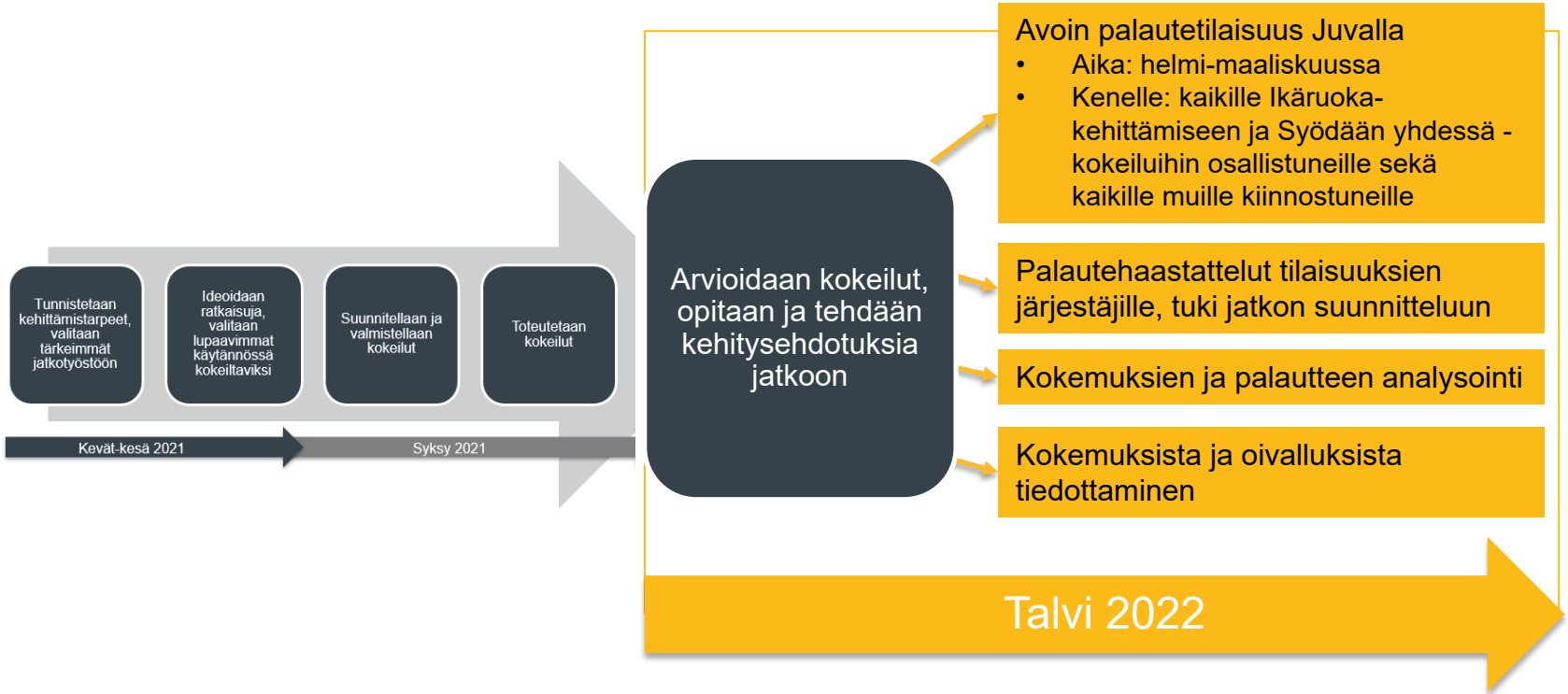

Niina Rantakari
niina.rantakari@xamk.fi
p. 040 624 7710

Riitta Tuikkanen
riitta.tuikkanen@xamk.fi
p. 040 772 3385

Paula Mäkeläinen
paula.makelainen@xamk.fi
p. 040 829 8462

Ikäruoka 2.0 -hanke | xamk.fi/ikaruoka | Hanke saa sosiaali- ja terveysministeriön myöntämää valtionavustusta terveyden edistämisen määrärahasta.

Facebook @Ikaruoka2.0 | **Instagram** @ikaruoka2.0

XAMK

Tunne huominen - All for the future.